

สิทธิสตรีตามกฎหมายมรดกในคัมภีร์ธรรมศาสตร์ *

บุญทริกา บุญโญ และ ขานบวิชช์ ทัดแก้ว **

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งศึกษาและเปรียบเทียบสิทธิสตรีตามกฎหมายมรดกในคัมภีร์ธรรมศาสตร์ 4 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ สถานะในครอบครัว สิทธิในการครอบครองทรัพย์สิน และสิทธิการรับมรดก ผลการศึกษาพบว่าสตรีมีสิทธิเปลี่ยนสถานะในครอบครัวได้ โดยที่ยังได้รับการดูแลจากบุรุษตลอดชีวิต มีสิทธิได้ครอบครองทรัพย์สินส่วนตัวที่เรียกว่า “สตรีธนะ” ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่สตรีเท่านั้นที่จะมีสิทธิครอบครอง และมีสิทธิได้รับมรดกในกรณีที่ผู้ตายไม่มีบุตรโดยจะแบ่งสิทธิตามสถานะของนาง ภรรยาจะได้รับมรดกของสามี ธิดาได้รับมรดกของบิดา และมารดาได้รับมรดกของบุตรชาย

คำสำคัญ: สิทธิสตรี, ทรัพย์สิน, มรดก, กฎหมายมรดก, ธรรมศาสตร์

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ปริญญาโทฉบับนี้เรื่อง กฎหมายมรดกในคัมภีร์ธรรมศาสตร์กับกฎหมายตราสามดวง

** หน่วยงานผู้แต่ง: ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Women's Rights According to Law of Inheritance in the Dharmaśāstras *

Boondarika Boonyo and Chanwit Tudkeao **

Abstract

This article studies and compares women's rights according to ancient Indian Law of Inheritance from four *Dharmaśāstra* texts. The study is divided into three main parts: women's status in the family, women's heritage property rights, and women's inheritance rights. The study shows that, firstly, women's status in the family can be changed but women are required to be under the protection of men in the family for their entire lifetime; secondly, women have the right to possess private property called *strīdhana*, which can be owned by women only; and, lastly, women have the right to inherit family property in cases where the deceased has no sons of his own, with a woman's inheritance rights being dependent on her status in the family: a wife will inherit from her deceased husband, a daughter from her deceased father, or a mother from her own deceased son.

Keywords: women's rights, property, inheritance, Law of Inheritance, Dharmaśāstra

* This article is part of the thesis for the Master of Arts titled "Inheritance Law in *Dharmaśāstra* and Three Seals Law."

** Affiliation: Department of Eastern Languages, Faculty of Arts, Chulalongkorn University